

25.-26.3.2015

SÄMINUORÁI
TAAIDÁTÁBÁHTUSÁST
UCCJUVNJÄÄLMI
ŠKOOVLÁST

Muusik
Musiikk

SÄÄ'MNUÓRI
ČEÄ'PPVUÖÐPEE'VEST
UCCJOKKNJÄÄ'LM
ŠKOOULÁST

SÁMENUORAI
DÁIDDADÁHPÁHUSAS
OHCEJOTNJÁLMMI
SKUVLLAS

Musihkka
Musiikki

SÁAMELAISNUORTEN
TAIDETAHAHTUMASSA
UTSJOKISUUN
KOULLULLA

PYE'REESTPUÁTTIM!
BURES BOAHTIN!

25.3. 18.30
26.3. 10.00

TERVETULOA!
TIÖRV PUE'TTEM!

Raporta Sámenuoraid dáiddadáhpáhusas 2015

Raportti Saamelaisnuorten taidetapahtumasta 2015
Anni Näkkäljärvi, valokuvat Terhi Tuovinen

järjestettiin maaliskuun 25. - 26. päivänä Utsjokisuun kouluksessa. Opetus- ja kulttuuriministeriö osoitti saamelaiskäräjille taidetapahtuman järjestämiseen sekä Nuori Kulttuuri -säätiön järjestämään SOUNDS -tapahtumaan osallistumiseen yht. 40 000 euroa. Projektihenkilöksi palkattiin Minna Lehtola kahdeksi kuukaudeksi.

Järjestelyihin osallistuivat saamelaiskäräjiltä koulutus- ja oppimateriaalitoimisto, nuorisoneuvosto ja saamelaismusiikkikeskus sekä Utsjoen kunta ja Yle Sápmi. Ääni- ja valotekniikan hoiti Tuupa-records. Tapahtumaa varten laadittiin Utsjoen koulukeskuksen pelastussuunnitelmaan pohjautuva turvallisuussuunnitelma. Tapahtumassa työskenteli kaksi järjestyshenkilöä, joiden vastuulla oli myös ensiapuvalmius. Tapahtumapäivinä tarjottiin kaikille tapahtumaan osallistuville Utsjoen avopalvelukeskuksen järjestämä kouluruokailu. Tapahtuman valokuvasi Terhi Tuovinen, ja filmasi saamelaisalueen koulutuskeskuksen mediaoppilas Jonne Järvinen. Kaikille avoimeen tilaisuuteen ei peritty osallistumis- tai pääsymaksuja.

Ryhmät tulivat Utsjoelle busseilla Enontekiöltä, Inarista, Sodankylästä ja Utsjoen sivukylistä. Lisäksi osallistujia tuli Rovaniemeltä sekä City Sámit ry:n avustuksella myös pääkaupunkiseudulta. Yöpaikka järjestyi kaikille Utsjoen majoituspaikoista sekä seurakuntatalolta, Ailikastalolta ja koululta.

Keskiviikkona rehtori-sivistystoimenjohtaja Laura Arola avasi taidetapahtuman, minkä jälkeen esiintyivät Utsjoen lasten kuoro Modji, inarinsaameksi laulava Aila Duo sekä suosikkiräppäri Ailu Valle. Juontajana oli Utsjoen koulun oppilas Tuomo Laiti (pohjoissaame), ja torstaina hänen lisäseen vielä inarilaiset Anna-Katariina Feodoroff (koltansaame) ja Martta Alajärvi (inarinsaame). Torstaina ennen katselmuksen alkua yleisö hiljentyi hetkeksi muistelemaan Utsjoen lukion oppilasta ja lahjakasta muusikkoa Hánsa Korpea, joka menehtyi väkivallan uhrina edellisvuonna kesken koulupäivän. Nuorisotyöntekijä Aleksí Ahlapuro näytti musiikkivideon, jolla Hánsa lauloi Veijo Länsmanin laulun.

Raadin työskentelyn aikana yleisö pääsi nauttimaan Katja ja Birit Haarlan tanssista sekä rovaniemeläisen Aini-Inari Määttän pianonsoitosta.

ordnejuvvui njukčamánu 25.-26. beavive Ohcejoga skuvlaguovddázis. Oahpahus- ja kulturministeriija čujuhii dáiddadáhpáhusa ordnemii ja Nuorra Kultuvra -vuodđudusa ordnen SOUNDS -dáhpáhusii oassálastimii okt. 40 000 euroa. Projeaktabargin bálkáhuvvui guovtti mánotbadjái Minna Lehtola.

Ordneimiidda oassálaste skulven- ja oahppamateriáldoaimmahat, nuoraidráđđi ja sámemusihkkaguovddáš sámédikkis sihke Ohcejoga gieldda ja Yle Sápmi. Dáhpáhusa jietna- ja čuovgateknihka divššui Tuupa-rekords. Dáhpáhusa várás čállojuvvui Ohcejotnjálmmi skuvlaguoddáža gádjunplánii vuodđuduvi dorvolašvuohaplána. Dáhpáhusas barge guokte ortnetdoalli, geat vástidedje maiddái vuostašveahkis. Beivviid áigge fállujuvvui oassálastiide skuvlaborramuš, man Ohcejoga rabasbálvalusguovváža gievkkan ordnii. Dáhpáhusa govvi Terhi Tuovinen, ja filbmii Sámi oahpahusguovddáža mediasuorggi oahppi Jonne Järvinen. Buohkaide rabas dáhpáhusii eai berrojuvvon oassálastineage sisabeassanmávssut.

Joavkkut bohte Ohcejohkii linjábiillaiguin Eanodagas, Anáris, Soadegilis ja Ohcejoga giliin. Dasa lassin bohte oassálastit Roavvenjárggas sihke City Sámit -searvi vehkiin maiddái oaivegávpotguovllus. Idjadeapmi ordnašuvai buohkaide Ohcejogas idjadanbáikkiin sihke searvegoddedálus, Áiligasdálus ja skuvllas.

Gaskavahku rektor-čuvgehusdoaimmahoavda Laura Arola rabai dáiddadáhpáhusa, man maŋŋá loaidastedje Ohcejoga mánáid koara Modji, anárašgielat Aila Duo ja Gámasmohkki beaggán Ailu Valle. Láidesteaddjin vuosttas eahkeda lei skuvlla iežas oahppi Tuomo Laiti, ja duorastaga su veahkin vel Anna-Katariina Feodoroff (nuortalášgillii) ja Martta Alajärvi (anárašgilli). Duorastatidida olles sála jaskkodii bottažii muittašit Ohcejot logahaga oahppi ja čeahpes musihkkára Hánsa Korpi, guhte jámii veahkaválddi oaffarin gaskan skuvlabeavivi ovddit čavčča. Nuoraidbargi Aleksí Ahlapuro čájeheii musihkkavideo, mas Hánsa lávllui Veijo Länsman lávлага.

Jury barggu botta geahččit besse návddašit Katja ja Birit Haarla dánsuma ja roavvenjargalaš Aini-Inari Määttä piano čuojaheami.

Ohcejoga mánáid koara Modji, jodiheadjin leanađáiddár/johtajanaan läänintaiteilija Anna Näkkälä-järvi-Länsman

Kansallisoopperan balettikoulun oppilaat/Našunalopera baleahhta-skuvlla oahppit Katja ja Birit Haarla

PROGRAMM – OHJELM – PROGRAMMA

27.3.2014 OHCEJOGAS - UCJUUVÁST - UCCJOOGGÁST

SÁMENOORAID DÁIDDADÁHPÁHUS
SÁMINUORÁI TAAIDÁTÁBÁHTUS
SÁÁ'MNUORI ČEÁ'PPVUŌĐPEI'VV

10.00 MUSIHKKAGEAĤĀLMAS ÁLGÁ! - MUUSIKKEJÁLMÁS ÁLGÁ! - MUSIHKK-ĶIŌČLDŌS ÁLGG!

1. Aanaar škovlâ ucebeh: "Skyelfi" - stivrejeijen Petra Kuuva
2. Gáktenieiddat: "Mánu luohi" - Gáregasnjárga, bagadeaddjin Kaaren Kitti
3. Modji: "Divrasamos šiella" - Ohcejohka, bag. Anna Näkkäljärvi-Länsman
4. Hearvaduottar: "Máttuid árbi" - Eanodat, bag. Inga-Máret Gaup-Juuso ja Anne-Maria Kukkonen
5. Giehtaruohhtasa mánát: "Sámi eatnan duoddariid" - Gárasavvon, bag. Ulla Magga ja Taina Syväjärvi
6. Diamánttat: "Háldi heajat" - Bealdovuopmi, bag. Hellin Pietikäinen
7. Mii maid!: "Giddadálvi" - Roavvenjárga, bag. Milla Pulska
8. Sohvi ja Elli: "Boade mu miele" - Avvil, bag. Katri Kittilä
9. Čagaldahttit: "Čagaldahttin" - Avvil, bag. Maarit Niittyvuopio, Laura Niittyvuopio ja Hannu Huuonen
10. Janita & band: "Iežas geaidnu" - Avvil, bag. Katri Kittilä
11. Mánu mánát: "Skuvlabeaivi" - Ohcejohka, bag. Niilo Rasmus
12. Ántte ja nieiddat: "Rávnnji fárrui" - Anár, bag. Hanna Ryytty
13. Avvila vuolledássi nieiddat: "Boazovázzi" - bag. Maarit Niittyvuopio
14. SKT: "Jågar lij jie 'lli", "One of Us", "Duna duna" - o'jjei Erkkä Antila da Seija Sivertsen
15. Helssega guovlu sámelohtit: "Goahtoanan" - bag. Maija Lukkari
16. Áiggeheamit: "Suollemas" - Ohcejohka, bag. Niilo Rasmus
17. EBSIS: "Vásáhusat" - bag. Niilo Rasmus
18. Skuolffit: "Skuolferock" - Vuohčču, bag. Tuula-Maija Magga-Hetta
19. Giehtaruohhtasa mánát: "Buot jagiáiggit" - Gárasavvon, bag. Ulla Magga ja Taina Syväjärvi
20. Villat: "Dan man oainnat" - bag. Niilo Rasmus
21. Puállâm váimu: "Ääših maid monáttáim tuulân" - Avveel, stivrejeijen Petra Kuuva

puk jee' resnallšem
puk seammaarvva

puohah eresmuošušiih
puohah slämmáá árvusiih

kaikki erilaisia
kaikki samanarvoisia

buohkat earaláaganat
buohkat seammaarvosaccat

12-14 BORADEAPMI - PEIVIPURRÁMUŠ - KŌSKKPEE'V PORRMŌŠ

15-16 KATJA JA BIRIT HAARLA, AINI-INARI MÄÄTTÄ...

LAJIT JA TAVOITTEET

Vuoden 2015 teemana oli musiikki valtakunnallisen Nuori Kulttuuri -teeman mukaisesti. Erityisenä saamelaislajina oli teatteriaiheisia työpajoja, jotka pidettiin keskiviikkona ennen avajaisia. Lisäksi saamelaiskäräjien nuorisneuvosto järjesti sarjakuvatyöpajan. Työpajojen ohjaajina oli saamelaisia teatteri- ja media-alan ammattilaisia ja taiteilijoita: Pauliina Feodoroff, Sverre Porsanger, Irene Länsman, Heli Aikio, Ailu Valle, Heli Huovinen sekä kuvataiteilija Sunna Kitti (sarjakuvat).

Ántte ja nieiddat: "Rávnnji fárrui"
Anára skuvlla oahppit/ Inarin koulun oppilaita,
bagadus/ohjaus Hanna Ryytty

Geahččit / Yleisöä

SKT (Sevettijärven koulun teinit): "Jååggar lij
jie'lli", "One of Us", "Duna duna", bagadus/ohjaus
Erkka Antila ja Seija Sivertsen"

Tapahtumaan kutsutaan kaikki saamelaislapset ja -nuoret sekä saamen kielen ja saamenkielisten luokkien oppilaat. Osallistuminen on mahdollista myös koulujen ulkopuolella toimiville nuorille.

Saamelaisnuorten taidetapahtuman päätavoitteena on tarjota nuorille tilaisuus kehittää taitojaan, mahdollisuus näyttää niitä myös muille ja saada innostavaa palautetta. Raadin odotetaan painottavan arvostelussaan erityisesti nuorten omaa panosta esitysten valmistamisessa.

Tärkeänä tavoitteena on aina ollut myös lasten ja nuorten saamen kielen taidon ja saamelaisen identiteetin vahvistaminen. Lisäksi tapahtuma tukee merkittävällä tavalla oppilaiden, opettajien, vanhempien ja saamelaisyhdistysten yhteistyötä.

Taidetapahtumia on järjestetty 1970-luvun alun vuosi alkaen ja niistä on tullut saamelaisnuorille tärkeä areena sekä taideharrastusten että saamen kielen näkö-

ŠLÁJAT JA ULBMILAT

Jagi 2014 temán lei musihkka riikkaviidosaš Nuorra Kultuvra -temá mielde. Earenoamáš sáme fáttán lei teáhter bargobájit, maid dolle vuosttas beaivve ovdal dáhpáhusa rahpama. Dasa lassin nuoraidráđđi lei ordnen ráidogovvabargobáji. Bargobájiid bagadeaddjin ledje sámi teáhter- ja mediasuorggi ámmátolbmot ja dáiddárat: Pauliina Feodoroff, Sverre Porsanger, Irene Länsman, Heli Aikio, Ailu Valle, Heli Huovinen ja govvadáiddár Sunna Kitti (ráidogovat).

Dáhpáhusii bovdejuvvojit buot sámemánát ja – nuorat sihke skuvllaid sáme giela lohkkat ja sámeluohkáid oahppit. Oassálastin lea vejolaš maiddái skuvllaid olggo-bealde doaibmi nuoraide.

Sámenuoraid dáiddadáhpáhusa váldoulbmilin lea fállat nuoraide dilálašvuoda ovddidit dáidduideaset, vejolašvuoda čájehit dáid maiddái earáide ja oazžut movttiidahtti árvoštallama. Duopmáriin vurdojuvvo, ahte sii deattuhit árvoštallamis erenoamážit nuoraid iežas oassálastima čájáhusaid ráhkadeapmái.

Dehálaš ulbmilin lea álo leamašan maiddái mánáid ja nuoraid sáme giela dáiddu ja sámi identitehta nannen. Dasa lassin dáhpáhus nanne mearkašahtti mearis maiddái oahppiid, oahpaheddjiid, váhnemiid ja sámi servviid ovttasbargu.

Dáiddadáhpáhusaid leat ordnen 1970-logu álgojagiid rájes ja dain lea šaddan sámenuoraide dehálaš arena

kulmasta. Tapahtuma on tarjonnut ensimmäisen yleisön monille nykyisin tunnetuille saamelastaiteilijoille ja kannustanut nuoria musiikkiharrastuksiin, teatteri-ilmaisuun, tanssiin, kuvataiteeseen ja kirjoittamiseen. Saamelaisnuorten taidetapahtuma on ainoa vuosittain järjestettävä saamenkielinen nuorisotapahtuma Ijahis Idja – musiikkifestivaaliin liittyvän lasten- ja nuortenpäivän lisäksi.

OSALLISTUJAT JA LUKUJA

Teatterityöpajoihin ja musiikkikatselmukseen ilmoitautui noin 200 lasta ja nuorta. Musiikkiesityksiä oli 21 ja erilaisia työpajoja pidettiin yhteensä 7. Yleisöä ja tapahtumaan osallistujia oli yli 400 henkeä.

PALKINNOT

Kaikki kilpailuihin osallistuneet saivat tapahtumasta muistoksi osallistumistodistuksen. Saamelaiskäräjät palkitsi nuoria jakamalla 8 kpl 100-200 euron suuruista stipendiä kannustukseksi musiikin tekemisen jatkamiseen. Kaikki ryhmät saivat kirjallisen palautteen esityksestään. Raadissa oli kolme muusikkojäsentä, yksi kustakin kieliryhmästä: Heli Aikio, Anna Lumisalmi ja Ailu Valle. Heidän hankalana tehtävänään oli valita 2 ryhmää jatsoon Porvoossa kesäkuussa pidettävään SOUNDS -tapahtumaan.

Äiggeheamit: "Suollemas" Ohcejotnjálmmi skuvla/Utsjoki-suun koulu, bag./ohj. Niilo Rasmus.

sihke dáiddalaš astoáigge doaimmaid ja sámegeiela dáfus. Dáhpáhus lea fállán vuosttas lávddi mángga dálá dovddus sámedáiddárii ja movttiidahtán nuoraid hárhjhallat musihka, teáhtera, dánsuma, govvadáidagiid ja čállima. Sámenuoraid dáiddadáhpáhus lea áidna jahkásaččat ordnejuvvon sámegeielat nuoraid dáhpáhus Ijahis Idja – musihkkafestivála mánáid- ja nuoraidbeaivvi lassin.

OASSÁLASTTIT JA LOGUT

Teáhterbargobájiide ja musihkkagilvui almmuhedje sullii 200 máná ja nuora. Musihkkabihtát ledje 21 ja sierra bargobájit ledje oktiibuot 7. Geahččit ja dáhpáhusa oasseváldit ledje badjel 400.

BÁLKKAŠUMIT

Buot gilvvuid oasseváldit ožžo oassálastinduođaštusaid muitun dáhpáhusas. Sámediggi jugii 8 st. 100-200 euro sturrosaš stipeandda movttiidan dihte nuoraid joatkit musihkain buđaldeami astoáiggis. Buot joavkkut ožžo girjjálaš máhcahaga iežaset ovdanbuktima ovddas. Musihkkagilvuu duopmárin ledje golbma musihkkára, okta guđege giellaajoavkkus: Heli Aikio, Anna Lumisalmi ja Ailu Valle. Sin váigadis bargun lei válljet 2 joavkku Sounds -dáhpáhusii, mii dollui gassemánus Porvoos.

Giehtaruohttasa mánát: "Buot jagiáiggit", Gárasavvona skuvla/Kaaresuvannon koulu, bag./ohj. Ulla Magga ja Taina Syväjärvi.

Puállâm váimu: "Ääših maid monáttáim tuulân" Avvila skuvla/Ivalon koulu, bag./ohj. Petra Kuuva.

Sámenuoraid dáiddadáhpáhus -stipeanddat Saamelaisnuorten taidetapahtuma -stipendit 2015

Gáktenieiddat

6-9-jahk./vuotiaat, Gáregasnjárga/Karigasniemi,
ohj./bag. Kaaren Kittí

Hearvaduottar

10-15-jahk./vuotiaat, Heahttá/Hetta, ohj./bag.
Inga-Máret Gaup-Juuso ja Anne-Maria Kukkonen

Janita & band

10-15-jahk./vuotiaat, Avvil/Ivalo,
ohj./bag. Katri Kittilä

SKT

10-15-jahk./vuotiaat, Čeavetjávri/Sevettijärvi,
ohj./bag. Erkká Antila ja Seija Sivertsen

Giehtaruohttasá mánát

10-15-jahk./vuotiaat
Gárasávvo skuvla/Karesuvannon koulu,
ohj./bag. Ulla Magga ja Taina Syväjärvi

Puállám váimu

16-20-jahk./vuotiaat, Avvila logahat/Ivalon lukio,
ohj./bag. Petra Kuuva

Villat

16-20-jahk./vuotiaat, Ohcejotnjálmmi skuvla/
Utsjokisuun koulu, ohj./bag. Niilo Rasmus

Čagaldahttit

Ivalon ala-aset, 10-15-jahk./vuotiaat,
ohj./bag. Maarit Niittyvuopio, Laura Niittyvuopio ja
Hannu Huuonen

Nuorra Kultuvra -dáhpáhusii välljejuvvojedje
Nuori Kulttuuri -tapahtumaan valittiin

Ohcejoga /Utsjoen Villat ja

Avvila / Ivalon Čagaldahttit (Foto Jaakko Peltomaa, Inarilainen)

Čagaldahttit-ryhmästä esittäjistä ja pöytätyöstä saamen kieli keskeisellä asemalla. Ryhmään kuuluivat Samu Sorvari, Riika-Matti Peltomaa, Iida Tervahauta, Iia Kerkkila, Elin Tervahauta, Ellenora Huuhtaja, Jenni Janniko, Miia Sotaniemi, Roope Pörtti, Venla Pörtti, Anni Lappalainen, Anna Tervahauta ja Susanna Hiltvirta. Kuvassa myös vieras Maarit Niittyvuopio.

Aanaar škovlâ ucebeh: "Skyelfi" Anára skuvla/Inarin koulu, bagadus/ohjaus Petra Kuuva.

